

STEEKKAART TER BESCHERMING ALS MONUMENT

Uittreksel uit het stadsplan Gevaert & Van Impe ca. 1875, met de buurtbegrepen binnen de bocht van de zgn. Nieuwe Leie. Aangegeven zijn de oorspronkelijke terreinen van de 'Barakken', de suikerraffinaderij Van de Woestyne (A), de katoenfabriek De Smet-Guequier (B, het huidige MIAT) en de scheepswerf De Landsheere (C).
(verzameling Stadsarchief Gent)

Gemeente (Deelgemeente) :

GENT

Betreft : Goudstraat 31, Basisschool Sint-Lievens

IDENTIFICATIE

Kadastergegevens :

M Gent 2de afdeling, sectie B, deel van 4°/2

SG Gent 2de afdeling, sectie B, 4°/2

Eigendomstoestand :

VZW Bisschoppelijke Colleges
Oost-Vlaanderen
Marialand 31
9000 Gent

HISTORISCHE NOTA

BESCHRIJVING

De basisschool Sint-Lievens in de Goudstraat is gelegen achter een toegangspoort in de straatbocht, op een perceel begrensd door Minnemeers, de Leiebocht en de gebouwen van de De Beersteeg en de Goudstraat. Dit voormalig eilandje (gevormd door de Leie en de overwelfde Minnemeersgracht) werd in de 15e en 16e eeuw gebruikt als oefenterrein van de Sint-Sebastiaansgilde. In de daaropvolgende eeuwen is de plaats gekend onder de naam 'barakken'.

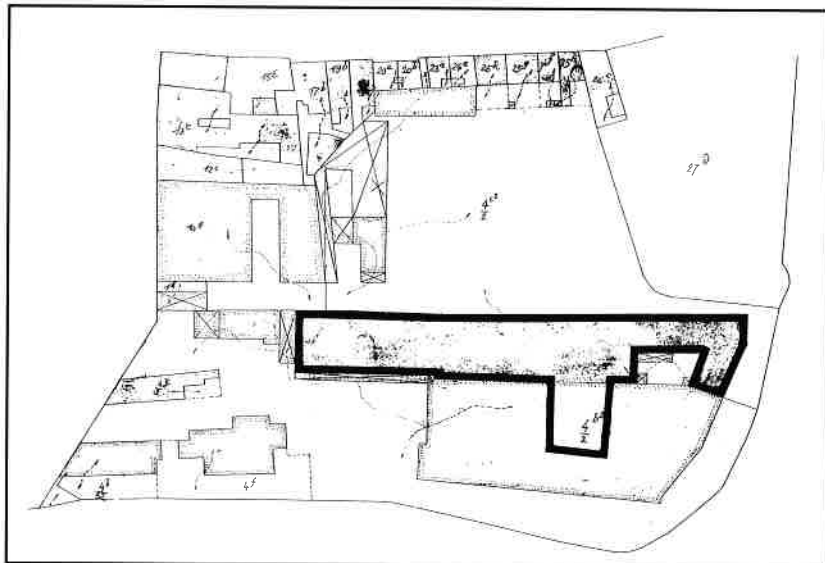
In de 18e eeuw bouwde Joannes David Van de Woestyne een suikerraffinaderij met een woonhuis en een tuinpaviljoen langs de Leie.

Een tekst van 1785 bij de bouw-aanvraag voor het tuinpaviljoen vermeldt '*van de woestyne licentiaet in de medecijnen propretaris van eene suikerraffinaede gestaen ende geleghen in den Bracke omtrent de minnemeersch brugge*'.

In 1807 werd door Charles Van de Woestyne-De Cock een nieuw fabrieksgebouw, het huidige hoofdgebouw van de school, opgericht. De bijhorende tuin, thans speelplaats, was één der oudste stadstuinen aangelegd in landschapsstijl. De suikerraffinaderij van Van de Woestyne wordt een laatste maal in de Wegwijzer van Gent vermeld in 1813. In de Wegwijzers van 1829 en 1830 is er sprake van een suikerraffinaderij Van de Walle.

In 1849 werd het industrieel gebouw gebruikt als lokaal van de Koninklijke Kruisboogvereniging Nemrod, gesticht in 1843. Op 3 juli 1852 werd de nieuwe feestzaal van de vereniging in de oude fabrieksgebouwen ingehuldigd. Reeds in 1870 werd het lokaal gehuurd door de katholieke lagere school. De vereniging Nemrod bleef bestaan tot 1887.

Recent kadastraal uittreksel met
aanduiding van de nog resterende
bedrijfsgebouwen van de voorma-
lige suikerraffinaderij Van de
Woestyne (zwart omljnd).
(verzameling T.D. Stedebouw,
Gent)

In de huidige schoolgebouwen met het met lindes beboomde speelplein is het oude industriële complex nog duidelijk herkenbaar.

Het hoofdgebouw met een ontpleisterde (?) bakstenen lijstgevel van acht traveeën en twee, voorheen vier bouwlagen, afgedekt door een zadeldak (pannen) dateert vermoedelijk van 1807. De tweede en derde bouwlaag werden in 1852 bij het inrichten van de nieuwe feestzaal vervangen door één verdieping. Sporen van gedichte vensters verwijzen nog naar de twee voormalige bovenverdiepingen. De vroegere vierde verdieping vertoont nu in plaats van vensters, blinde panelen. De twee middentraveeën worden bekroond door een driehoekig fronton. Het hoofdgebouw wordt langs weerszijden geflankeerd door lagere bouwsels van respectievelijk elf en negen traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak (pannen). De vroegere siertuin is thans speelplaats van de school, beplant met talrijke lindes.

De fraaie feestzaal van de vereniging 'Nemrod' bevindt zich op de bovenverdieping van het hoofdgebouw. Voor de nieuwe zaal van 25 op 12m werden twee bouwlagen omgebouwd tot één grote ruimte. De zaal werd ontworpen en gebouwd onder leiding van architect M.H. Martens. De werken werden uitgevoerd door Fievé-Steppe. De versiering van de zaal werd verzorgd door F. Delanier.

De indrukwekkende zaal is een hoogst interessant voorbeeld van eclectisme in de interieurkunst. Een ongewoon rijke toepassing van stucwerk siert de decoratieve bekleding van wanden en plafond, ingedeeld door weelderig versierde panelen en lijsten. In de eclectische motieven zoals de rocailles, maskerkoppen, putti, bloemmotieven, blijkt de sterke voorliefde voor de plastische vormtaal van de renaissance.

Vier cartouches waren bedoeld om de wapens te dragen van de hertog van Brabant, erevoorzitter van de vereniging, van baron de Saint-Genois, voorzitter, het blazoën van de vereniging en het schild van de stad Gent. De tribune voor het orkest met ijzeren zuiltjes is nog gedeeltelijk bewaard. De zaal werd eertijds verlicht door zeven kroonluchters, zes met vier armen en één, in het midden, met zes armen. De rijk uitgewerkte bevestigingselementen met putti bleven bewaard.

In het interieur op de gelijkvloerse verdieping van de school verwijzen de gietijzeren kolommen en de bewaarde rode tegelvloeren van bijvoorbeeld de huidige turnzaal nog naar de vroegere industriële functie.

EVALUATIE

D De basisschool Sint-Lievens is sedert 1870 ondergebracht in een oud industrieel gebouw, een suikerraffinaderij, opgericht in 1785. In de gevels en het interieur van het schoolgebouw is de voormalige fabriek, gebouwd in 1807, nog duidelijk herkenbaar. De feestzaal blijft, niettegenstaande de staat van verwaarlozing en verval, het pronkstuk van de school. De zaal werd door de Koninklijke Kruisboogvereniging Nemrod ingericht in 1852 n.o.v. architect M.H. Martens. De decoratie werd toevertrouwd aan F. Delanier.

Deze voor Gent unieke feestzaal vormt een zeer interessant voorbeeld van eclectisme in de interieurkunst met rijke toepassing van stucwerk.

De speelplaats is beplant met lindebomen en vervangt de eertijds bij het fabriekscomplex behorende tuin, aangelegd in landschapsstijl, en erna gebruikt voor de schuttersvereniging Nemrod.

GEMOTIVEERD ADVIES

Dient te worden beschermd als monument:

- de basisschool Sint-Lievens gelegen in de Goudstraat 31 te Gent (Gent 2de afdeling, sectie B, deel 4^{e2}2)

* omwille van het algemeen belang gevormd door de wetenschappelijke, historische en industrieel-archeologische waarde als oude suikerraffinaderij, opklimmend tot de 18e eeuw, met nog bestaand fabrieksgebouw, gebouwd in 1807, ingericht als lokaal met feestzaal van de Koninklijke Kruisboogvereniging Nemrod van 1849 tot 1870, en vanaf 1870 tot nu lagere school

* omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke waarde van de uitzonderlijk fraaie feestzaal met stucversiering in eclectische stijl, ingericht door de Koninklijke Kruisboogvereniging Nemrod in 1852 n.o.v. architect M.H. Martens.

Dient te worden beschermd als stadsgesicht:

- de basisschool Sint-Lievens met inbegrip van de speelplaats gelegen in de Goudstraat 31 te Gent (Gent 2de afdeling, sectie B, 4^{e2}/2)

* omwille van het algemeen belang gevormd door de wetenschappelijke, historische en industrieel-archeologische waarde als industrieel complex, opklimmend tot de 18e eeuw met nog bestaand fabrieksgebouw van 1807, in 1849-52 ingericht als lokaal van de Koninklijke Kruisboogvereniging Nemrod en vanaf 1870 ingericht als school, met bijhorende tuin, thans met lindebomen beplante speelplaats van de school.

Het oorspronkelijk stuc-plafond met casetten-indeeling, rozetten (aanhechtingspunten voor luchters) en verluchttingsroosters van de voormalige feestzaal Nemrod gerealiseerd in 1852 door ornamentgieter F.J. Delanier.

